

بررسی تاثیر اینترنت بر مسائل جنسی دانش آموزان؛ مطالعه موردی

حامد مرتضوی بلوس *

چکیده

اینترنت و فضای مجازی یکی از مواردی است که با گسترش علم و تکنولوژی بین تقریباً تمام افراد فراگیر شده است و حتی کودکان و نوجوانان نیز از این امر مستثنی نیستند. اما این قشر از جامعه به دلیل اینکه توانایی تشخیص خوب و بد را ندارند ممکن است دچار مسائل و مشکلاتی شوند. محتواهای جنسی از جمله مواردی است که برای آنان بسیار خطرآفرین است به همین منظور در این تحقیق به بررسی تاثیر اینترنت بر مسائل جنسی کودکان و نوجوانان بپردازیم. روش تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی می باشد و با مشارکت دانش آموزان شهر رشت انجام شد. پس از جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن نتیجه آن شد که امروزه بازی های آنلاین و وب سایت های مفید بسیاری در اینترنت وجود دارند که ارائه خدمات به افراد نوپایی که برای نخستین بار جستجو و کاوش در دنیای پهناور اینترنت آغاز کرده اند را در دستور کار خود قرار داده اند. استفاده از این خدمات می تواند فرصت های آموزشی مفیدی را برای کودکان فراهم کند.

واژگان کلیدی: اینترنت، فضای مجازی، نوجوانان، جنسی.

1

^۱ دانشجوی کارشناسی علوم اجتماعی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس امام علی (ع) گیلان، مشگین شهر، ایران .

ایمیل : hamedmortazavi1381@gmail.com

شماره همراه : ۰۹۲۱۶۲۵۵۷۸۳

کدپستی : ۵۶۶۱۶۳۳۸۹۸

مقدمه

رعایت امروزه فضای مجازی و اینترنت تأثیر انکارناپذیر خود را در جوامع به اثبات رسانده است. این رسانه ابعاد جدیدی در ارتباطات انسانی ایجاد کرده است. کارکردهای گوناگون و گسترده فضای مجازی باعث استفاده روزافزون افراد از این فناوری شده است. دسترسی آسان به این فناوری، اطلاع رسانی آن در زمینه‌های مختلف و قابلیت‌های چندرسانه‌ای موجب افزایش به کارگیری و جذابیت این رسانه در جهان و کشور ما ایران گردیده است. به گفته پژوهشگران بی‌تردید هر پیشرفت جدیدی در کنار مزایایی که دارد، مشکلاتی را نیز به همراه می‌آورد که فضای مجازی نیز از این قاعده بی‌نصیب نیست. نگاهی به آمار جهانی کاربران فضای مجازی در طی سالیان اخیر نشان دهنده رشد روزافزون جمعیت استفاده کننده از این فضا است. تمایل به فضای مجازی به عنوان مجموعه تعامل‌های انسان‌ها از طریق رایانه و فن آوری‌های نوین ارتباطات، بدون در نظر گرفتن زمان و مکان می‌باشد. به بیان دیگر فضای مجازی یک دنیای جدید، یک دنیای موازی است که با خطوط ارتباطی و کامپیوترهای جهان خلق و نگهداری می‌شود. دنیایی که در آن تردد جهانی دانش، رموز، سنجش‌ها، شاخص‌ها، سرگرمی‌ها و عملیات دیگری انسانی شکل می‌گیرد. جامعه ایران در سال‌های گذشته همگام با دگرگونی‌های ساختی و رفتاری و پیوند گسترده با جامعه جهانی و همچنین آشنایی با سامانه ارزش‌های نوین در گستره جهانی، با دگرگونی‌های مهمی روبرو بوده است. ارزش‌ها و نگرش‌ها درباره نهاد خانواده، ازدواج، رابطه با جنس مخالف، روابط جنسی، از زمینه‌هایی بوده که دچار دگرگونی گسترده شده است تا جایی که می‌توان گفت ارزش‌های ایرانیان دچار نوزائی است (زنجان‌زاده، ۱۳۸۴). به طور کلی در تعریف شبکه‌های مجازی می‌توان گفت شبکه‌های مجازی پایگاه‌هایی هستند که از یک وب گاه ساده مانند موتور جستجوگر با اضافه شدن امکاناتی مانند گپ، پست الکترونیک و امکانات دیگر خاصیت اشتراک گذاری را به کاربران خود ارائه می‌دهند. فضای مجازی، محل گردهمایی صدها میلیون کاربر اینترنت است که بدون توجه به مرز، زبان، جنس و فرهنگ، به تعامل و تبادل اطلاعات می‌پردازند (سلطانی فر، ۱۳۸۹).

آنچه نسل امروز ما را دچار گونه‌ای سردرگمی و پریشانی می‌کند از سوی زندگی در جامعه اسلامی و آمیخته با فرهنگ و رسوم ایرانی است که پیشینه‌های کهن دارد و از سوی دیگر رویارویی با مسئله ارتباط تمدن‌ها از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای، اینترنت و فضای مجازی است که میل مختلف را به گونه‌ای شگرف به یکدیگر نزدیک می‌سازد (عبداللهیان، ۱۳۸۳). نظریه روان‌کوبیین نظریه اعتیاد را در آسیب‌های دوره کودکی و در ارتباط با صفات شخصیتی معین با اختلالات دیگر و آمادگی‌های روانشناختی ارثی در نظر می‌گیرد. در این زمینه سو (۱۹۹۴) الگوی آمادگی استرس را مطرح می‌کند. بعضی افراد به علت عوامل گوناگون ممکن است آمادگی بیشتری را برای اعتیاد به یک چیز مثل الکل، هروئین، قماربازی، خرید کردن، بازی‌های رایانه‌ای و بالاخره اینترنت و فضای مجازی داشته باشد. اگرچه بعضی از این افراد ممکن است در تمام عمر به چیزی معتاد نشوند، اما اگر عوامل استرس‌زا در زمان معین آن‌ها را تحت فشار قرار دهد، ممکن است به اعتیاد روی بیاورند. بنابراین اگر ترکیب مناسبی از زمان، شخص و واقعه فراهم شود، فرد ممکن است به اینترنت معتاد شود. کنجکاو در فرهنگ معین به معنای تفحص، تلاش، تفحص دقیق و جنسی نیز آنچه به امور شهوانی مربوط است، آمده است (معین، ۱۳۷۱).

فضای مجازی نسل جدیدی از فضای روابط اجتماعی هستند که با اینکه عمر خیلی زیادی ندارند، توانسته‌اند به خوبی در زندگی مردم جا باز کنند. مردم بسیاری در سنین مختلف و از گروه‌های اجتماعی متفاوت در فضای مجازی کنار هم آمده‌اند و از فاصله‌های بسیار دور در دنیای واقعی، از این طریق با هم ارتباط برقرار می‌کنند. بعضی از صفحات در فضای مجازی که به طور تخصصی تمام تمرکز خود را بر مقوله انحرافات اخلاقی و جنسی کودکان و نوجوانان نهاده است و پیام مشترک برنامه‌های این شبکه‌ها عبارتند از: ترویج خانواده‌های بی‌سامان و لجام‌گسیخته در مقابل ساختار خانواده، عادی جلوه دادن روابط

جنسی دختر و پسر پیش از ازدواج، ترویج فرهنگ همباشی به جای ازدواج، عادی جلوه دادن سقط جنین برای دختران و اشاعه روابط جنسی مخاطره آمیز (شکریگی، ۱۳۹۱). کاربران جوان و کودکان ایرانی نیز از این بستر ارتباط جهانی به دور نمانده و در میان دیدگاه های متفاوت تایید کننده و نفی کننده، با استقبال بی سابقه حضور در شبکه های اجتماعی را تجربه می کنند. در چند سال پیش این شبکه ها به واسطه قابلیت ها و توانایی های نوآورانه و منحصر به فردی مورد اقبال اصحاب رسانه و جوانان و کودکان قرار گرفته است. به هر صورت ورود به دنیای مجازی شبکه ای، زندگی دومی است که آغاز شده و نمی توان آن را نادیده گرفت (شهابی و بیات، ۱۳۹۲). شبکه اجتماعی و فضای مجازی مجموعه ای از سرویس های مبتنی بر وب است که این امکان را برای اشخاص فراهم می آورد که توصیفات عمومی یا خصوصی برای خود ایجاد کنند، یا با دیگر اعضای شبکه ارتباط برقرار کنند، منابع خود را با آن ها به اشتراک بگذارند و از میان توصیفات عمومی دیگر افراد، برای یافتن اتصالات جدید جستجو کنند (Boyd & Ellison, 2007).

در تمام تعاریف فضای مجازی، این فضا محیط الکترونیکی یا محیط شبکه ای از کامپیوتر ها دانسته می شود که با استفاده از جلوه های سمعی و بصری سعی دارد تا اشیاء و واقعیت های سه بعدی جهان واقعی را مشابه سازی کند اما ادعا می شود که فاقد مادیت فیزیکی هستند. گفته می شود که از خصوصیات بارز این فضا بی مکانی و بی زمانی است (مک کوایل، ۱۳۸۴). گیدنز، حیات اجتماعی را نه مجموعه ای از کنش های فردی و نه مجموعه ای از ساختارهای اجتماعی، بلکه به مثابه فرایندی تعریف می کند که مفهوم کلیدی آن، عمل است. به عبارتی، ساختارهای ساخت و عاملیت اجتماعی است و دارای دو جنبه اجتماعی، هم واسطه کنش اند یا کنش را ممکن می سازند، و هم خود به وسیله کنش اجتماعی بازتولید می شوند (سیدمن، ۱۳۸۸). پژوهش حاضر در نظر دارد تاثیر فضای مجازی بر کنجکاوی های جنسی کودکان را با توجه به اهمیت آن بررسی کند. بر اساس تعریفی دیگر، شبکه های مجازی، خدمات برخطی هستند که به افراد اجازه می دهند در یک سیستم مشخص و معین پروفایل شخصی خود را داشته باشند، خود را به دیگران معرفی کنند، اطلاعاتشان را به اشتراک بگذارند و با دیگران ارتباط برقرار کنند. از این طریق افراد می توانند ارتباط شان با دیگران را حفظ کرده و همچنین، ارتباط های اجتماعی جدیدی را شکل دهند (Boyd & Ellison, 2007). در سال ۱۹۹۹ گردهمایی جهانی تحت عنوان "کارشناسی برای حمایت کودکان در برابر سوء استفاده جنسی از طریق اینترنت" برگزار گردید که منجر به صدور قطعنامه ای شد که هرچه اینترنت بیشتر توسعه پیدا کند، کودکان بیشتر در معرض محتویات خطرناک آن قرار خواهند گرفت. فعالیت های محرمانه مربوط به فحش های کودکان و پورنوگرافی که از طریق اینترنت مورد استفاده واقع می شود، اکنون از مسائل حاد به شمار می رود (اکبری و اکبری، ۱۳۹۰). ابعاد منفی یا استفاده زیان آور و نامطلوب از اینترنت از آنجا گسترش می یابد که کنترل های رایج در مورد رسانه که به طور معمول صورت میگیرد، در مورد اینترنت مؤثر نیست. در مورد استفاده از رسانه ها، نظارت در سطوح فردی، خانوادگی، گروهی و در سطح دولت به صورت منفرد یا ترکیبی صورت میگیرد. در مورد استفاده از اینترنت، این نظارتها یا امکان ندارد و یا به قدر کافی کاربرد ندارد؛ در نتیجه مشکل آسیب های اخلاقی اینترنت، ابعاد بااهمیتی پیدا می کند (رسولی و آزاد مجد، ۱۳۹۰). بروز آسیب های نوظهور می تواند زمینه ساز نوع جدیدی از آسیب های اجتماعی و روانی باشد. به همین دلیل، برنامه ریزی برای شناسایی، پیشگیری و کاهش آسیب های نوظهور لازم و ضروری می نماید. آسیب های نوظهور، آسیب های مرتبط با فناوری های جدید است که آسیب های ناشی از استفاده از ماهواره، بازی های رایانه ای، تلفن همراه، اینترنت و فضای مجازی می توانند در این مجموعه قرار گیرند (ستارزاده، ۱۳۸۶).

ضرورت پژوهش حاضر از جنبه نظری با توجه به ماهیت فرهنگی، آموزشی، سرگرمی و اجتماعی فناوری های ارتباطات و اطلاعات، فضای مجازی اثرات زیادی بر زندگی کودکان و نسل امروز دارد؛ بنابراین ضرورت پژوهش در قالب یک الگوی عملی احساس می شود که بتوان میزان این اثرات را بر انحرافات جنسی کودکان سنجید.

ایجاد بلوغ زودرس در کودکان و نوجوانان و اثرات منفی بر رشد طبیعی جسم و روان، گوشه گیری و انزوا و بروز افسردگی در نوجوانان و جوانان، بروز رفتارهای عصبی و غیرمعتادل، تپش قلب و بی اشتهاپی و یا کم اشتهاپی و رنجور شدن جسم و بی میلی به امر تحصیل و فعالیت های ورزشی از آسیب های جسمی و روحی و روانی کار با کامپیوتر و فضای مجازی برشمرده می شود. همچنین عدم تمایل و یا کم رغبتی به انجام واجبات و حضور در مجامع علمی و مذهبی، مشغول شدن و استفاده زیاد از تلفن همراه برای بازی و یا دیدن کلیپ و موسیقی (اعتیاد به تلفن همراه)، بی خوابی و کاهش مطالعات درسی و غیردرسی و بروز افت تحصیلی، انتخاب لباس و آرایش ظاهری به سبک های نامأنوس و ناهنجار و گرایش به سیگار، موادمخدر و کاهش انگیزه برای کار و تلاش از دیگر آسیب های کار با فضای مجازی و رایانه است. با توجه به اهمیت فضای مجازی در توسعه جوامع، در جامعه ما نیز در سال های اخیر به فناوری اطلاعات و ارتباطات توجه زیادی شده است. ولی در این رابطه آسیب های جدی وجود دارد که ضروری به ریشه یابی آن پرداخت. ۹۲ درصد استفاده کنندگان اینترنت را کودکان، نوجوانان و جوانان تشکیل می دهند و میانگین صرف شده برای اینترنت ۵۲ دقیقه در هفته است (صادقیان، ۱۳۸۴). ضرورت پژوهش حاضر از جنبه کاربردی، میزان دسترسی اعضاء خانواده به اینترنت و نوع استفاده ای که از فضای مجازی دارند و اثرات این فضای مجازی در خانواده دارای اهمیت است چراکه اگر این تاثیرات و انحرافات ناشی از آن کنترل نشود در آینده اجتماعی، شغلی و تحصیلی کودک تاثیر بسزایی داشته باشد.

فضای مجازی برای افزایش و تقویت تعاملات اجتماعی طراحی شده اند. به طور کلی از طریق اطلاعاتی که بر روی پروفایل افراد قرار می گیرد، مانند عکس کاربر، اطلاعات شخصی و علایق (که همه این ها اطلاعاتی را در خصوص هویت فرد فراهم می آورد) برقراری ارتباط تسهیل می گردد. کاربران می توانند پروفایل های دیگران را ببینند و از طریق برنامه های کاربردی مختلف مانند پست الکترونیک و گپ با یکدیگر ارتباط برقرار کنند (Pempek et al, 2009). یافته ها نشان داده که رسانه های اجتماعی بر مغز افراد و در پی آن بر کیفیت زندگی آنان تاثیر می گذارد. به طور کلی افزون بر فواید شناخته شده این رسانه ها، در عین حال تهدیدی جدی برای افراد و جامعه می باشند. چهار حیطه کلی اعتیاد اینترنتی، گفت و گوی آنلاین (چت کردن)، بازی های آنلاین، رفتارهای جنسی مجازی و قماربازی اینترنتی است شبکه های مجازی بستری نو برای ایجاد روابط اجتماعی فراهم کرده و به ما فرصت اظهار نظرهای شخصی می دهد؛ چون کسی ما را نمی بیند. همچنین، می توانیم با استفاده از شبکه های مجازی خصوصیات ظاهری خود را کتمان کنیم. کیفیت ارتباط در شبکه های مجازی به مهارت نوشتاری افراد بستگی دارد؛ چون هنوز روش غالب برقراری ارتباط در این شبکه ها از طریق تایپ است و هرکس در این حیطه بهتر عمل کند، می تواند ارتباط بهتری برقرار کند. پورنوگرافی تأثیرات منفی زیادی دارد که از آن میان می توان به تضعیف عملکرد یادگیری و حافظه، مقایسه منفی و افزایش توقعات زناشویی، کاهش اعتماد به نفس، و ... و تأثیر منفی در گرایش های جنسی مثل تمایلات هم جنس گرایانه اشاره کرد. در تایید تاثیر تباهگر شبکه های مجازی امیر خانی و همکاران (۱۳۸۹) هم نشان دادند که ۸۵ درصد کاربران فضای مجازی به گسترش افکار و رفتارهای غیر اخلاقی و نیز سواستفاده های جنسی مبادرت می ورزند (امیرخانی و همکاران، ۱۳۸۹). قربانی و همکاران در مقاله ای تحت عنوان «شناخت کنجکاوی های جنسی کودکان؛ مقدمه ای بر آموزش و ارتقای سلامت جنسی آنان» در سال ۱۳۹۴ بیان کردند که بسیاری از والدین برای پاسخ به سوالات جنسی کودکان با چالش مواجه هستند. این سوالات عموماً غیر مفرضانه هستند، لیکن پاسخ مناسب و متناسب به این قبیل سوالات از پرچالش ترین مسائل تربیتی والدین محسوب میشود که اگر درست به آن مبادرت نورزند، کودکان از طرق مختلف مانند فضای مجازی شروع به کسب اطلاعات می کنند که می تواند آنان را وارد وادی پر خطر انحرافات جنسی نماید (قربانی و همکاران، ۱۳۹۴).

روش تحقیق

طرح تحقیق برنامه ای است که پژوهشگر برای رسیدن به هدف تحقیق، طبق آن برنامه و بر اساس اصول علمی، مرحله به مرحله پیش می رود تا از آن طریق پاسخ لازم برای پرسش های پژوهش بدست آمده و فرضیات پژوهش را مورد بررسی قرار دهد. پارادایم این تحقیق توصیفی-تحلیلی از نوع اثبات گرایی و رویکرد آن کمی می باشد که در مدت دو ماه با بهره گیری از منابع معتبر علمی و اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه صورت گرفت. چون در این تحقیق رابطه بین متغیرها بررسی می شود با توجه به هدف-ماهیت و موضوع پژوهش روش تحقیق همبستگی می باشد. تحقیقات همبستگی تغییرات یک یا چند عامل در اثر تغییرات یک یا چند عامل دیگر از طریق محاسبه ضریب همبستگی و پیش بینی متغیرهای وابسته از روی متغیر مستقل آنها مورد بررسی قرار می گیرد. در آغاز تحقیق ابتدا متغیرهای وابسته و مستقل را مورد بررسی قرار دادیم و سپس نظریاتی که راجع به آنها وجود داشت را بیان کردیم.

جامعه آماری، نمونه گیری و تعیین حجم نمونه

این مطالعه توصیفی-تحلیلی مقطعی، با مشارکت دانش آموزان دبستانی دختر و پسر مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ شهر رشت صورت پذیرفت. در این مطالعه کلیه دانش آموزان دبستانی شهر رشت به عنوان جامعه آماری در نظر گرفته شده اند. حجم نمونه با توجه به نوع تحقیق ۳۰۰ نفر از دانش آموزان انتخاب خواهد شد. همچنین ۵۸ نفر از روانشناسان نیز در این پژوهش مشارکت داده شدند و از آنها نیز خواسته شد که پرسشنامه را پر کنند. برای نمونه گیری از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده خواهد شد. نمونه گیری خوشه ای روشی است که در آن با تشکیل مجموعه هایی از افراد می توان خوشه هایی تشکیل داد و سپس از بین آنها انتخاب کرد. در این تحقیق به این صورت که به طور تصادفی از میان مدارس دخترانه و پسرانه عادی هر کدام ۶ مدرسه (۳مدرسه پسرانه و ۳ مدرسه دخترانه) را به طور تصادفی انتخاب می کنیم و سپس با مراجعه به این مدارس از بین کلاس های هر پایه ۶ کلاس را (در هر مدرسه از هر پایه یک کلاس) انتخاب و همه ی دانش آموزان آن کلاس را در نظر می گیریم. برای نمونه گیری از مدارس خاص از دو مدرسه ی دخترانه و پسرانه از هر مدرسه ۳ کلاس را به تصادف انتخاب می کنیم.

ابزار اندازه گیری

۱. پرسشنامه اعتیاد به اینترنت کیمبرلی یانگ (۱۹۸۸):

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (IAT) در سال ۱۹۸۸ توسط کیمبرلی یانگ ساخته شد و در زمینه سنجش اعتیاد اینترنتی مورد استقبال بسیاری قرار گرفت. سوالات این آزمون بر اساس ملاک های DSM-IV-TR برای اختلال قماربازی بیمارگون طراحی شده اند چرا که گمان می رود اختلال اعتیاد به اینترنت شباهت زیادی با اختلال قماربازی بیمارگون دارد. این پرسشنامه دارای ۲۰ سوال است و تعیین می کند که آیا استفاده بیش از حد از اینترنت بر جنبه های مخلف زندگی فرد اثر گذاشته است یا خیر. این پرسشنامه یکی از معتبرترین تست های سنجش اعتیاد و استفاده نادرست از فضای مجازی می باشد که توسط دکتر کیمبرلی یانگ ابداع شده است و هدف آن نیز سنجش میزان استفاده افراد از اینترنت و فضای مجازی می باشد. طیف پاسخ دهی آن به صورت لیکرت بوده و دارای پنج درجه می باشد. بنابراین برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه حاصل جمع امتیازات داده شده توسط پاسخ دهنده به تک تک سوالات پرسشنامه را با هم جمع می کنیم. نمره بدست آمده

نمره کلی پرسشنامه بوده و دامنه ای از ۲۰ تا ۱۰۰ را خواهد داشت. بدیهی است که هر چه این نمره بالاتر باشد، بیانگر استفاده بیشتر فرد از فضای مجازی و اینترنت خواهد بود و بر عکس .

۲. پرسشنامه انحرافات و رفتارهای جنسی (زارعی و همکارن، ۱۳۸۹):

پرسشنامه رفتارهای جنسی توسط زارعی، خاکباز و کرمی طراحی شده است. پرسشنامه مذکور دارای دو بخش اطلاعات دموگرافیک و رفتارهای پرخطر می باشد که به صورت چهارگزینه ای و پنج گزینه ای طراحی شده است که مجموعه سؤالات مربوط به رفتارها و انحرافات جنسی ده سؤال می باشد که نمره گذاری هشت سؤال اول به صورت مستقیم و از ۰ تا ۴ و دو سؤال آخر به صورت معکوس و از ۰ تا ۳ متغیر می باشد که در مجموع نمره ی رفتارها و انحرافات جنسی شخص را مشخص می سازد به گونه ای که هرچه نمره فرد بالاتر باشد نشان دهنده میزان بیشتر انحرافات جنسی او می باشد.

یافته ها

جدول ۱: توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان

پاسخگویان	فراوانی	درصد	درصدتجمعی
روانشناسان	۵۸	۱۶/۲	۱۶/۲
دانش آموزان	۳۰۰	۸۳/۸	۱۰۰/۰
کل	۳۵۸	۱۰۰	

همانطوری که اطلاعات جدول و نمودار ۱ نشان می دهد، ۱۶/۲ درصد پاسخگویان روانشناس و ۸۳/۳ درصد دانش آموز می باشند.

فرضیه ۱: بین دیدگاه دانش آموزان و روانشناسان در خصوص نقش فضای مجازی در مسائل جنسی کودکان تفاوت معنی دار وجود دارد.

جدول ۲: نتایج آزمون خی دو مربوط به نقش فضای مجازی در کنجکاوی های جنسی از دیدگاه روانشناسان و دانش آموزان

پاسخگویان	میزان	فراوانی مشاهده شده	درصد	فراوانی مورد انتظار	باقیمانده	آماره مجذور خی (دو)	درجه آزادی	سطح معناداری
روانشناسان	کم	۸	۱۳/۸	۱۹/۳	-۱۱/۳	۱۶/۱۷۲	۲	۰/۰۰۱
	متوسط	۲۸	۴۸/۳	۱۹/۳	۸/۷			
	زیاد	۲۲	۳۷/۹	۱۹/۳	۲/۷			
	کل	۵۸	۱۰۰/۰					
دانش آموزان	کم	۴۳	۱۴/۳	۱۰۰/۰	-۵۷/۰	۴۵/۵۰۰	۲	۰/۰۰۱
	متوسط	۱۶۱	۵۳/۷	۱۰۰/۰	۶۱/۰			
	زیاد	۹۶	۳۲/۰	۱۰۰/۰	-۴/۰			
	کل	۳۰۰	۱۰۰/۰					

همانطوری که نتایج جدول ۲ نشان می دهد، مقدار آماره دو مربوط به دیدگاه روانشناسان (۱۶/۱۷۲) در سطح $\alpha=0/01$ معنی دار است ($p<0/01$) لذا چنین استنباط می شود که بین فراوانی های مشاهده شده و مورد انتظار تفاوت معنادار وجود دارد، بر این اساس و با توجه به فراوانی های مشاهده شده و درصدهای مربوطه (کم ۱۳/۸٪ و متوسط ۴۸/۳٪ و زیاد ۳۷/۹٪) می توان

نتیجه گرفت که از دیدگاه روانشناسان، نقش فضای مجازی در مسائل جنسی کودکان در حد متوسط تا زیاد است. از طرفی مقدار آماره ی خی دو مربوط به دیدگاه دانش آموزان (۴۵/۵۰۰) در سطح $\alpha=0/01$ معنادار است ($p<0/01$). لذا چنین استنباط می شود که بین فراوانی های مشاهده شده و مورد انتظار تفاوت معنی دار وجود دارد، بر این اساس و با توجه به فراوانی های مشاهده شده و درصد های مربوطه (کم ۱۴/۳٪ و متوسط ۵۳/۷٪ و زیاد ۳۲/۰٪) می توان نتیجه گرفت که از دیدگاه دانش آموزان، نقش فضای مجازی در مسائل جنسی آنان در حد متوسط است.

نتیجه گیری

در این پژوهش پس از بررسی منابع و پیشینه تحقیق و همچنین تحقیقات میدانی صورت گرفته دریافتیم که امروزه بازی های آنلاین و وب سایت های مفید بسیاری در اینترنت وجود دارند که ارائه خدمات به افراد نوپایی که برای نخستین بار جستجو و کاوش در دنیای پهناور اینترنت آغاز کرده اند را در دستور کار خود قرار داده اند. استفاده از این خدمات می تواند فرصت های آموزشی مفیدی را برای کودکان فراهم کند. در نظر گرفتن ایمنی کودکان در فضای مجازی از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و از این طریق والدین می توانند در بهترین موقعیت ممکن هدایت دقیق و مسئولانه فرزندان خود در فضای مجازی را بر عهده بگیرند. از این رو، آگاهی و شناخت از خطرات موجود در این زمینه و برنامه ریزی مناسب پیش از فراهم کردن دسترسی به اینترنت برای کودکان از اهمیت ویژه ای در دنیای امروز که شاهد آهنگ سریع پیشرفت فناوری است، برخوردار می شود. همانطور که در جدول ۲ مشاهده می شود، بررسی فرضیه ی اول این تحقیق که اشاره به نقش فضای مجازی در کنجکاوای های جنسی از دیدگاه روانشناسان و دانش آموزان دارد نشان می دهد که از دیدگاه روانشناسان و دانش آموزان نقش فضای مجازی در کنجکاوای های جنسی کودکان در حد متوسط به بالا (موثر) است و با توجه به سطح معنی دار به دست آمده ($p<0/01$) این عامل معنی دار است و با نتایج بدست آمده در این تحقیق و با استفاده از پرسشنامه های مذکور یافته های این پژوهش با یافته های پژوهش هایی که در این تحقیق به عنوان پیشینه تحقیق ذکر شد همسویی و مطابقت دارد.

منابع

- اکبری، ابوالقاسم و اکبری، مینا، ۱۳۹۰، آسیب شناسی اجتماعی، تهران، رشد و توسعه.
- امیرخانی، امیرحسین، وحدت، داوود و خضریان، سمیرا، ارتباط بین اخلاق اینترنتی و پنج الگوی شخصیتی دانشجویان، فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال پنجم، شماره ۳، ۱۳۸۹.
- رسولی، محمدرضا و آزاد مجد، افروشه، اعتیاد به اینترنت و اثرات ناشی از آن در بین دانش آموزان دوره متوسطه شهر تهران (دانش آموزان دبیرستانی منطقه ۶ تهران)، مجله علوم اجتماعی، شماره ۶۷، ۱۳۹۰.
- زنجانی زاده، هما، بررسی تأثیر اینترنت بر ارزش های خانواده در بین دانش آموزان، مجله انجمن جامعه شناسی ایران، دوره ششم، شماره ۲، ۱۳۸۴.
- ستارزاده، داوود، بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر اعتیاد به اینترنت و پیامدهای آن، فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی، شماره ۱۴، ۱۳۸۶.
- سلطانی فر، محمد، ۱۳۸۹، دیپلماسی عمومی نوین و روابط عمومی الکترونیک، تهران، سیمای شرق.
- سیدمن، استیون، ۱۳۸۸، کشاکش آرا در جامعه شناسی، ترجمه هادی جلیلی، تهران، نی.
- شکر بیگی، عالی، ۱۳۹۱، رسانه، زنان و مناسبات خانواده، نشست انجمن جامعه شناسی ایران.

- شهابی، محمود و بیات، قدسی، اهداف و انگیزه های عضویت کاربران در شبکه های اجتماعی مجازی (مطالعه ای درباره جوانان شهر تهران)، مطالعات فرهنگ ارتباطات (پژوهشنامه فرهنگی سابق)، سال سیزدهم، شماره ۲۰، ۱۳۹۲.
- صادقیان، عفت، تأثیر اینترنت بر کودکان و نوجوانان، تهران، مجله الکترونیکی نما، شماره ۱، ۱۳۸۴.
- عبداللهیان، حمید، ارزش سنت و بازتولید فرهنگی، اولین همایش ملی جمعیت شناسی با تاکید بر جوانان، شیراز، ۱۳۸۳.
- قربانی، مهسا، زمانی علویجه، فرشته، شهری، پروین، زارع، کوروش و مرعشی، طیبه، شناخت کنجکاوی های جنسی کودکان: مقدمه ای بر آموزش و ارتقای سلامت روان آنان، فصلنامه آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، شماره ۳، ۱۳۹۴.
- معین، محمد، ۱۳۷۱، فرهنگ فارسی، جلد ۸، تهران، امیرکبیر.
- مک کویل، دنیس، ۱۳۸۲، مخاطب شناسی، ترجمه مهدی منتظر قائم، تهران، مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها.
- Boyd, D. & Ellison, N. (2007). **Social Network Sites: Definition, History and Scholarship**, Journal of Computer-Mediated Communication, Vol. 133: 210- 230.
- Pempek, T. A. Yermolayeva, Y. A. Calvert, S. L. (2009). **College Students' Social Networking Experiences on Facebook**, Journal of Applied Developmental Psychology, 30: 227–238.